

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

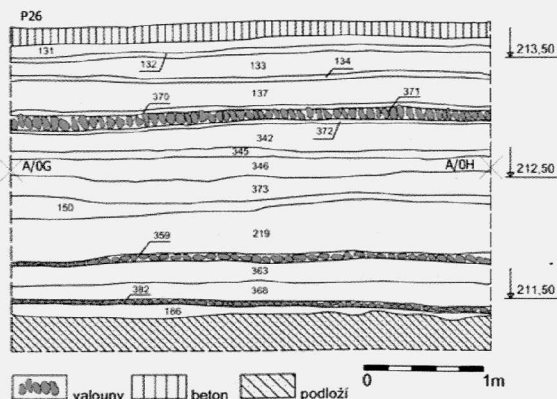
Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

Obr. 122. Ostrava, Masarykovo nám. 2006. Sektor A. Profil P 26 středověkým a novověkým souvrstvím v ploše náměstí.

Ostrava, Masarykovo Platz., 2006. Profil P26 mit der mittelalterlichen und neuzeitlichen Schichtenabfolge.

Z rámcově jednotného rázu sledu středověkých vrstev vybočovala situace v sektoru B. Nenacházela se zde ani jedna úroveň středověké dlažby. Hnědá splachová vrstva zde nasadila přímo na povrch podloží. V tomto sektoru byl rovněž zachycen průběh vrtaného dřevěného potrubí, které lze datovat do 17. stol. Relikty dřevěného vodovodního potrubí byly zaznamenány i v sondě S5. V narušené střední části hlavní zkoumané plochy (sektor C) mohla být dokumentována nálezo-ová situace pouze na stěně stavební jámy, podařilo se zde ale identifikovat další do podloží zahloubený objekt s nálezy rámcově datovatelnými do 14.–15. století. Není ale jasné, z jaké úrovně byl zmíněný objekt hlouben, středověké vrstvy zde byly v minulosti zničeny při výstavbě staršího vodotrysku.

Archeologickým dohledem při skryvce konstrukčních vrstev pod recentním zpevněním povrchu byl zjištěn a následně dokumentován původní základ mariánského sloupu, odstraněného ve 2. pol. 20. stol. a obnoveného po r. 1989 (sektor E), a základ, který je pozůstatkem nedochované sochy sv. Floriána (sektor D).

Obr. 123. Ostrava, Masarykovo nám. 2006. Keramická plastika konika ze starší středověké dlažby náměstí (k 376).

Ostrava, Keramische Pferdefigur aus dem älteren mittelalterlichen Pflaster (K. 376).

Závěrem je možné sdělit, že z archeologického výzkumu na Masarykově náměstí v Ostravě pocházejí mimořádně kvalitní nálezo-ové soubory, výrazně posouvající stupeň poznání hmotné kultury tohoto středověkého města. Kromě převážující kuchyňské a stolní keramiky se jedná o relativně početnou drobnou keramickou plastiku (obr. 123), zmínit je možné dále soubor kovových předmětů, zahrnující např. jezdeckou a koňskou výstroj (udidlo, podkovy, ostruhy), zemědělské nářadí, nože, přezky opasku, ale i poutní odznak, identický s exempláři, které bývají spojovány s jihoitalským Bari.

Pavel Malík, Zbyněk Moravec, Michal Zezula

Literatura

- Kiecoň, M. 2004: Ostrava, Masarykovo nám. (p. p. č. 348/6; 3487/1), *Přehled výzkumů* 45, 234.
 Zezula, M. 2004: Ostrava, Masarykovo nám. (p. p. č. 348/6), *Přehled výzkumů* 45, 234–235.

Resumé

Ostrava (Bez. Ostrava). Masarykovo náměstí Platz. Mittelalter, Neuzcit. Stadt. Rettungsgrabung.

OSTROŽSKÁ NOVÁ VES, (okr. Uh. Hradiště)

Intravilán obce, dům č. p. 58. Novověk. Obilnice. Záchran- ný výzkum

Při úpravách staršího rodinného domu v intravilánu obce, po pravé straně silnice Uherské Hradiště – Veselí nad Moravou, byla po stržení dřevěné podlahy přímo v obytné místnosti objevena zásobní jáma. Byla původně vyhloubena do dusané podlahy a sloužila pravděpodobně k uskladnění obilí. Zásobnice měla hruškovitý tvar, hloubku 250 cm, průměr ústí 55 cm. V zásypu jámy ani v jejím bezprostředním okolí nebyly objeveny žádné nálezy.

Miroslav Vaškových

Resumé

Ostrožská Nová Ves (Bez. Uh. Hradiště). Intravilán. Neuzeit. Die Vorratsgrube. Rettungsgrabung.

OTASLAVICE (k. ú. Horní Otaslavice, okr. Prostějov)

Intravilán obce, č. p. 50, parc. č. 30/1. Středověk. Sidliště. Záchran- ný výzkum.

Lokalizace: poloha lokality v ZM ČR 1 : 10 000, list 24-24-22, rok vydání 1982: 38 mm od Z. s. č. : 205 mm od J. s. č.

V měsíci říjnu byl dokumentován výkop pro kanálovou přípojku v délce 19 m. V průjezdu rodinného domu byla v hloubce 30 cm pod kamennou dlažbou zachycena část objektu zahloubeného do hnědošedého půdního typu. Objekt, snad kruhového tvaru, o průměru 90 cm se zlomky mazanic ve výplni byl prozkoumán do hloubky 80 cm. Dna objektu nebylo dosaženo.

Podle nalezených keramických fragmentů lze objekt datovat do rozmezí 2. pol. 12. stol. až 1. pol. 13. století.

Karel Faltýnek, Pavel Šlézar

Resumé

Otaslavice (Kataster Horní Otaslavice, Bez. Prostějov) Nr. 50. Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

OTASLAVICE (k. ú. Horní Otaslavice, okr. Prostějov)

„Stránsko“. Středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při výkopu pro hloubkovou kanalizaci byl zachycen objekt se zlomky středověké keramiky (13.–14. stol.). V jedné z přípojek byla narušena jáma s novověkou keramikou. Celé polykulturní sídliště bylo profáto liniovým výkopem, vymezeným zhruba koordináty odečtenými z mapy na serveru <http://www.mapy.cz/> : 49°23'4.85"N, 17°4'14.08"E a 49°23'7.8"N, 17°4'9.64"E.

Pavel Moš

Resumé

Otaslavice (cadastral unit Horní Otaslavice, Prostějov district). „Stránsko“. 13th – 14th century, modern period. Settlement.

PAVLOV (k. ú. Pavlov u Dolních Věstonic, okr. Břeclav)

Intravilán obce, parc. č. 5662. Doba hradištní. Hrob. Záchranný výzkum.

Na severovýchodním okraji Pavlova (parc. č. 5662) byl narušen erozí kostrový hrob. Lokalita se nachází na svahu, který je skloněn k severní straně. Hrob byl zahlouben do sprašového podloží cca 60 cm pod úroveň terénu, přičemž okraje hrobové jámy nebyly patrné. Jeho orientace byla severojižní. Kostra samotná byla erozí částečně poškozena tak, že lebka a část páteře byly odděleny. Uložena byla na zádech, s rukama podél těla. Jediným nálezem, který kostru doprovázel, byla železná šipka uložená na vnější straně levé holeně.

V roce 1951 proběhl v blízkosti našeho nálezu výzkum, který odkryl celkem 17 hrobů, z nichž 15 bylo datováno do 9.–10. stol. (Jelinková-Kavánová 2002, 406, s literaturou). Byly velmi chudě vybaveny. Souvislost tohoto pohřebiště s naším nálezem je nasnadě. Není vyloučeno, že na přilehlých parcelách budou další hroby ještě odkryty.

Petr Kubín

Literatura

Jelinková, D., Kavánová, B. 2002: Soupis slovanských nálezů, in: S. Stuchlík (ed.): *Oblast vodního díla Nové Mlýny od pravěku do středověku*, Brno, 393–418.

Resumé

Pavlov (Bez. Břeclav), Parz. Nr. 5662. Burgwallzeit. Grab. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (k. ú. Podolí u Brna, okr. Brno-venkov)

Ulice Za farou. Středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu roku 2006 pokračovalo sledování rekonstrukce kanalizace. Na ulici Za farou před domem č. p. 286 byla

dokumentována ojedinělá sídlištní jáma, datovatelná nejspíše do 13. století.

David Parma

Resumé

Podolí (Kataster Podolí u Brna, Bez. Brno-venkov). Strasse „Za farou“. Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

PODOLÍ U MOHELNICE (okr. Šumperk)

Intravilán obce, tvrz Kobylků z Kobylího (č. p. 38). Novověk. Renesanční tvrz. Záchranný výzkum.

V souvislosti s odvodňováním objektu bývalé tvrze Kobylků z Kobylího proběhl v srpnu–září 2006 archeologický dohled (VM Šumperk). Budova se nachází v jižní části obce (linie výkopů podél budovy – ZM 1 : 10 000, list 14-43-19: 193:376, 195:376, 194:373, 192:373; nadm. výška 300 m) – viz obr. 124.

Historie dosud stojícího objektu bývalé renesanční tvrze v Podolí, západně od Mohelnice, sahá již do poloviny 16. století. Podle nedávno provedeného stavebně-historického průzkumu (dále jen SHP) pracovníky SÚPP (Macek – Beránek – Kroulík – Patrný 2000) by několik dochovaných pozdně gotických architektonických článků v podobě pískovcových ostění mohlo snad naznačovat ještě časnější existenci objektu. Nejpozději roku 1551 (k uvedenému datu se vztahuje zápis do zemských desek olomouckých) se dostala obec Podolí do majetku olomouckého biskupství a od tehdejšího biskupa Jana Dubravia získal zboží mírovský hejtman Jindřich Kobylka z Kobylího. Tento šlechtický rod si ve vsi dal vystavět tvrz se dvorem a pivovarem. Pro účast posledního držitele tvrze, Jana Buriana z rodu Kobylků, na stavovském povstání byl roku 1620 majetek zkonfiskován a posléze odkoupen olomouckým biskupem a připojen k panství Mírov. Objekt tvrze zůstal sice zachován, nicméně ztratil svou rezidenční funkci a v průběhu doby sloužil různým hospodářským účelům (ve 20. stol. jako hostinec, objekt JZD, naposledy v majetku Sva-

Obr. 124. Podolí u Mohelnice. Pohled na objekt tvrze od severu.

Podolí u Mohelnice. Gebäude der Feste – Blick von Norden.